

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง กลุ่มคำหรือวลี

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนิด
ครูวาสนา โพธิวงศ์

พ่อค้าคนกลาง

กลุ่มค่านาม

นักกีฬาฟุตบอล

กลุ่มค่านาม

ตั้งใจทำงาน

กลุ่มคำกริยา

อ่อนแรงเมื่อยล้า

กลุ่มคำกริยา

กลุ่มคำหรือวลี

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายและลักษณะของกลุ่มคำได้
๒. จำแนกกลุ่มคำได้
๓. แต่งประโยคจากกลุ่มคำได้

คำถามเข้าสู่สาระสำคัญของเนื้อหา

นักเรียนรู้จักกลุ่มคำหรือไม่
อย่างไร

กิจกรรมอภิปรายภายในกลุ่ม

ให้นักเรียนอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เรื่อง กลุ่มคำหรือวลี จากการอ่านใบความรู้ที่ ๘

เวลาทำกิจกรรม ๒ นาที

คำถามเข้าสู่สาระสำคัญของเนื้อหา

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของ
“กลุ่มคำหรือวลี” ได้หรือไม่ จงอธิบาย

กลุ่มคำหรือวลี

หนังสืออุเทศภาษาไทย หลักภาษาไทยได้
ให้ความหมายของกลุ่มคำไว้ว่า

“กลุ่มคำ คือ คำหลายคำที่มาประกอบกัน
มีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่ปรากฏชัดและ
ไม่สมบูรณ์ถึงขั้นที่จะจัดเป็นประโยคได้

ชนิดของกลุ่มคำ

๑. กลุ่มคำนาม (นามวลี)

๒. กลุ่มคำสรรพนาม (สรรพนามวลี)

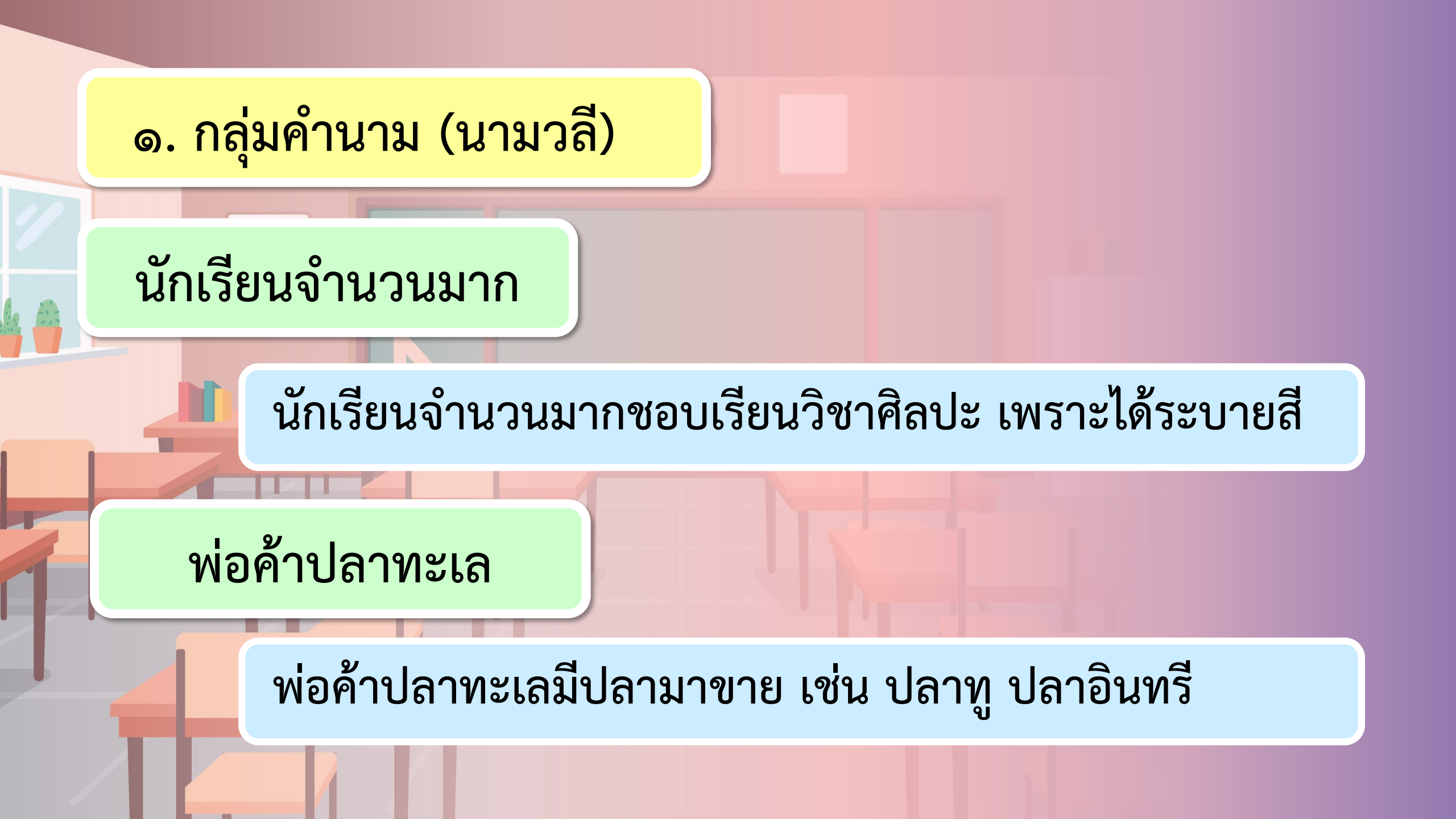
๓. กลุ่มคำกริยา (กริยาวลี)

๔. กลุ่มคำวิเศษณ์ (วิเศษณ์วลี)

๕. กลุ่มคำบุพบท (บุพบทวลี)

๖. กลุ่มคำสันธาน (สันธานวลี)

๗. กลุ่มคำอุทาน (อุทานวลี)

๑. กลุ่มคำนาม (นามวลี)

นักเรียนจำนวนมาก

นักเรียนจำนวนมากชอบเรียนวิชาศิลปะ เพราะได้ระบายสี

พ่อค้าปลาทะเล

พ่อค้าปลาทะเลมีปลามาขาย เช่น ปลาทุ ปลาอินทรี

๒. กลุ่มคำสรรพนาม (สรรพนามวลี)

พวกท่านทั้งหลาย

พวกท่านทั้งหลายเข้าใจที่ฉันอธิบายหรือไม่

เราและเธอ

เราและเธอมาช่วยกันปลูกต้นไม้เพื่อลดโลกร้อน

๓. กลุ่มคำกริยา (กริยาวลี)

เดินไปเดินมา

ลูกไก่เดินไปเดินมาอยู่ที่ลานข้าวหลังบ้าน

ตั้งใจเรียนหนังสือ

นักเรียนควรตั้งใจเรียนหนังสือเพื่ออนาคตที่ดี

๔. กลุ่มคำวิเศษณ์ (วิเศษณ์วลี)

หอมชื่นใจจังเลย

ดอกไม้ในสวนมีกลิ่นหอมชื่นใจจังเลย

มากเลยทีเดียว

ฉันกินอาหารร้านนี้รสชาติอร่อยมากเลยทีเดียว

๕. กลุ่มคำบุพบท (บุพบทวลี)

ข้างบนหลังคาบ้าน

แมววิ่งไล่จับหนูอยู่ข้างบนหลังคาบ้าน

เหนือใต้ออกตก

ทั้งเหนือใต้ออกตกไม่มีใครดำน้าเก่งเท่าเขาเลย

๒. กลุ่มคำสนธาน (สนธานวลี)

ถึงอย่างไรก็ตาม

ถึงอย่างไรก็ตามไอ้แดงก็เป็นลูกของเราซะพ่อ

เพราะฉะนั้นแล้ว

เขาเป็นเด็กดี เพราะฉะนั้นแล้วเขาควรได้รับรางวัล

๗. กลุ่มคำอุทาน (อุทานวลี)

ว้ายตายแล้ว !

ว้ายตายแล้ว ! ฉันลืมปิดก๊อกน้ำที่แปลงผักหลังโรงเรียน

พุทโธเอ๋ย !

พุทโธเอ๋ย ! เรื่องแบบนี้ไม่น่าเกิดขึ้นกับครอบครัวของเขาเลย

หน้าที่ของกลุ่มคำ

๑. กลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นประธานในประโยค

กลุ่มคำนาม

กลุ่มคำสรรพนาม

๒. กลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นกริยา

กลุ่มคำกริยา

๓. กลุ่มคำที่ทำหน้าที่ขยายใจความให้สมบูรณ์ขึ้น

กลุ่มคำวิเศษณ์

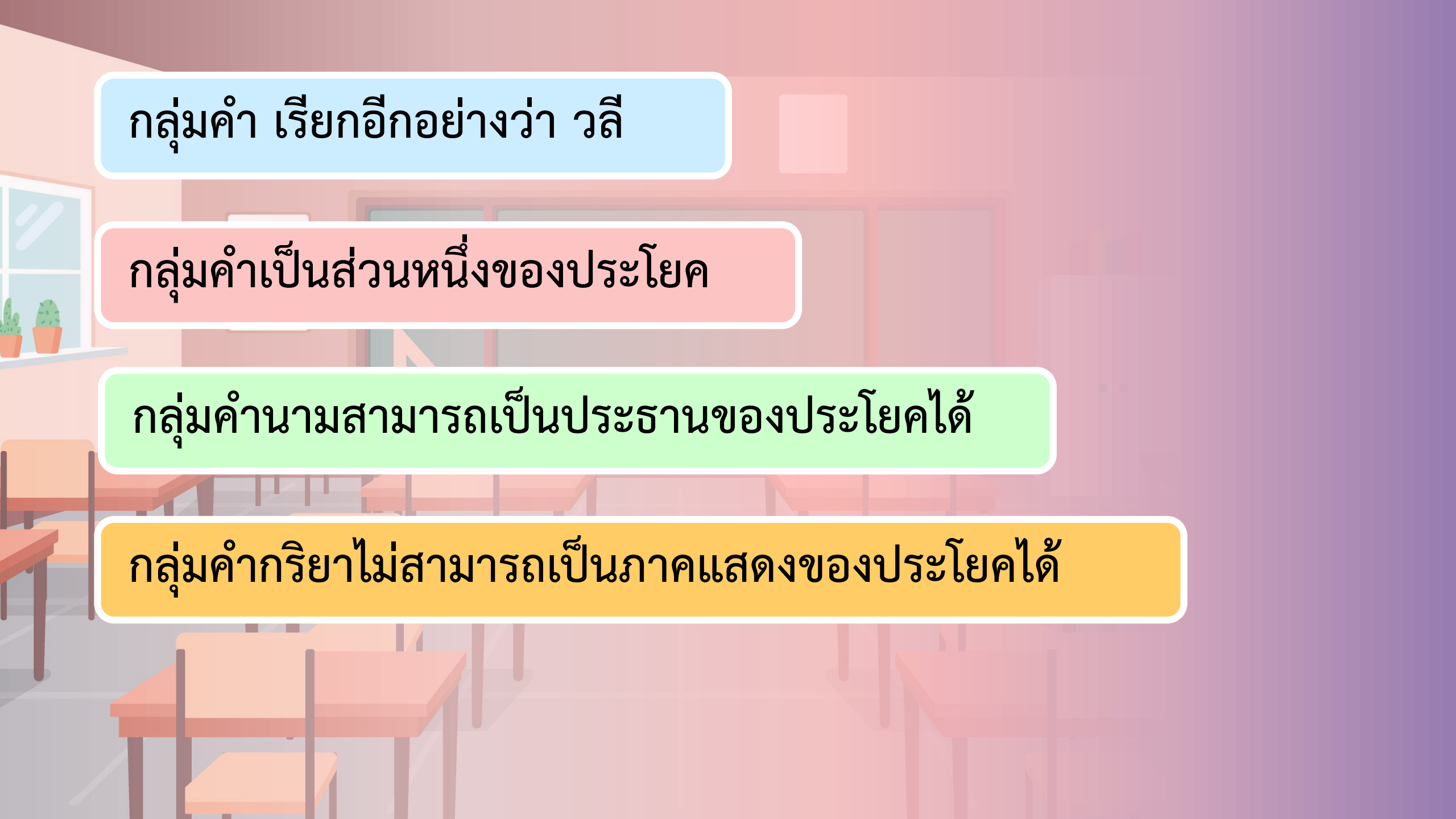
กลุ่มคำบุพบท

กลุ่มคำสันธาน

กลุ่มคำอุทาน

กิจกรรม “ใช่หรือไม่ใช่”

กลุ่มคำ เรียงอีกอย่างว่า วลี

กลุ่มคำเป็นส่วนหนึ่งของประโยค

กลุ่มคำนามสามารถเป็นประธานของประโยคได้

กลุ่มคำกริยาไม่สามารถเป็นภาคแสดงของประโยคได้

กลุ่มคำ เรียงอีกอย่างว่า วลี

กลุ่มคำเป็นส่วนหนึ่งของประโยค

กลุ่มคำนามสามารถเป็นประธานของประโยคได้

กลุ่มคำกริยาไม่สามารถเป็นภาคแสดงของประโยคได้

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง กลุ่มคำ

ให้นักเรียนจำแนกกลุ่มคำ
และนำกลุ่มคำไปแต่งประโยคให้ถูกต้อง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) นักเรียนจับคู่กันทำใบงานที่ ๘
เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำ
และแต่งประโยค
- ๒) เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๘
- ๒) - สังเกตการทำงานของนักเรียน
- ให้คำแนะนำแก่นักเรียน
- ๓) ตรวจใบงานที่ ๘
- ๔) ประเมินการจำแนกกลุ่มคำ
และการแต่งประโยค

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนนำกลุ่มคำที่อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมไปเติมในช่องว่างให้สัมพันธ์กัน

พี่ป้าน้าอาปู่ย่าตายาย

ถ้ามีฉะนั้น

ท่ามกลางข้างใน

วิ่งออกกำลังกาย

พุทโธเอ๋ย น้าเวทนาจริง ๆ

มากมายเลยทีเดียว

ถึงอย่างไรก็แล้วแต่

พวกเราทั้งหลาย

ร่าเริงสนุกสนาน

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

๑. กลุ่มคำนาม ได้แก่.....
๒. กลุ่มคำสรรพนาม ได้แก่.....
๓. กลุ่มคำกริยา ได้แก่.....
๔. กลุ่มคำวิเศษณ์ ได้แก่.....
๕. กลุ่มคำบุพบท ได้แก่.....
๖. กลุ่มคำสันธาน ได้แก่.....
๗. กลุ่มคำอุทาน ได้แก่.....

ใบงานที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนแต่งประโยค โดยนำกลุ่มคำจากตอนที่ ๑ มาแต่งประโยค อย่างน้อย ๕ ประโยค พร้อมขีดเส้นใต้กลุ่มคำนั้นด้วย

ข้อที่	ประโยค

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

๑. ความหมายของกลุ่มคำ

“กลุ่มคำ คือ คำหลายคำที่มาประกอบกัน มีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่ปรากฏชัดและไม่สมบูรณ์ถึงขั้นที่จะจัดเป็นประโยคหรือเป็นวลีได้

ดังนั้น สรุปความหมายได้ว่า กลุ่มคำหรือวลี คือ การนำคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปมาเรียงต่อกัน โดยไม่เกิดคำใหม่ มีความหมาย แต่ยังไม่เป็นประโยค

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

๒. ชนิดของกลุ่มคำหรือวลี

จากการศึกษาเกี่ยวกับชนิดของคำทั้ง ๗ ชนิด ได้แก่

๑. คำนาม

๓. คำกริยา

๕. คำบุพบท

๗. คำอุทาน

๒. คำสรรพนาม

๔. คำวิเศษณ์

๖. คำสันธานหรือคำเชื่อม

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

๑. กลุ่มคำนามหรือนามวลี

เช่น โรงเรียนของเรา

พ่อค้าปลาหมึก

สัตว์ป่าจำนวนมาก

เด็กทั้งหลาย

นักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล

ลุงป้าน้าอาปู่ย่าตายาย

๒. กลุ่มคำสรรพนามหรือสรรพนามวลี

เช่น พวกเราชาวไทย

พวกเธอทั้งหลาย

พระคุณเจ้า

ท่านอาจารย์ยอด

๓. กลุ่มคำกริยาหรือกริยาวลี ขึ้นต้นด้วยคำกริยา

เช่น ทำมาหากิน

ส่งงานเรียบร้อยแล้ว

เดินอย่างรวดเร็ว

ไม่ชอบละครเรื่องนี้เลย

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

๔. กลุ่มคำวิเศษณ์หรือวิเศษณ์วลี

เช่น หอมชื่นใจจังเลย

เหลือเกินจริง ๆ เชียว

ที่สุดในโลก

สูงลิบลัว

มากเลยทีเดียว

มากจังเลย

๕. กลุ่มคำบุพบทหรือบุพบทวลี

เช่น บนโต๊ะทำงาน

ใต้ขอบสะพาน

ในท่ามกลาง

ด้วยน้ำใจ

เหนือไต่อกตก

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

๖. กลุ่มคำสันธานหรือสันธานวลี

เช่น ถึงอย่างไรก็ตาม
 เพราะฉะนั้นแล้ว
 หากมิฉะนั้นแล้ว

ด้วยเหตุผลนี้
หรือไม่ก็

๗. กลุ่มคำอุทานหรืออุทานวลี

เช่น อะไรงั้นนี่ !
 ว้ายตายแล้ว !

ช่างกระไรหนอ !
พระเจ้าช่วยกล้วยทอด !

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

๔. กลุ่มคำกับหน้าที่ในประโยค

กลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นประธานในประโยค

๑. กลุ่มคำนาม

เช่น

พ่อค้าปลาหมึกปักหลักขายปลาหมึกอยู่ที่ตลาดนัด

สัตว์ป่าจำนวนมากอาศัยอยู่ในป่าที่อุดมสมบูรณ์

โรงเรียนของเราเป็นโรงเรียนสีเขียว

เด็ก ๆ ทั้งหลายช่วยกันพัฒนาโรงเรียนด้วยการทำความสะอาด

๒. กลุ่มคำสรรพนาม

เช่น

พวกเราชาวไทยร่วมกันทำความดีเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล

พระคุณเจ้าจะทำวัตรเมื่อไหร่ครับ

พวกเธอทั้งหลายจงช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

กลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นกริยาในประโยค

๑. กลุ่มคำกริยา

เช่น

ชาวบ้านที่ทำมาหากินบนเขาสูงส่วนใหญ่เป็นชาวดอย
นักเรียนเดินอย่างรวดเร็วเมื่อครูปล่อยกลับบ้าน
ผมส่งงานเรียบร้อยแล้วเมื่อเช้านี้
แก้วตาไม่ชอบละครเรื่องนี้เลย

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค

กลุ่มคำที่ทำหน้าที่ประกอบประโยคเพื่อให้ใจความสมบูรณ์ขึ้น

๑. กลุ่มคำวิเศษณ์ เช่น

อาหารร้านนี้อร่อยมากเลยทีเดียว

เขารักเธอมากเหลือเกิน

๒. กลุ่มคำบุพบท เช่น

แม่รีบวิ่งเข้าบ้านในท่ามกลางสายฝนที่ตกแรง

พลอยวางกับข้าวไว้บนโต๊ะอาหาร

๓. กลุ่มคำสันธาน เช่น

ถึงอย่างไรก็ตามเขาก็ต้องไปให้ทันวันแข่ง

เพราะเขาเป็นคนสะเพร่า ด้วยเหตุผลนี้งานของเขาจึงผิดพลาด

๔. กลุ่มคำอุทาน เช่น

ว้ายตายแล้ว ! รถชนกันเสียงดังโครม

อะไรกันนี้ ! พวกเธอน้ำสีหกเลอะเทอะใส่รูปได้อย่างไร

แหล่งที่มา : เรียบเรียงมาจากหนังสือบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม ๓ หน้า ๖๕ - ๙๐

และหนังสืออุเทศภาษาไทย หลักภาษาไทย : เรื่องที่ครูภาษาไทยต้องรู้ หน้า ๙๓ - ๑๐๑

สรุปการทำกิจกรรม

เฉลยใบงานที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค (ตอนที่ ๑)

๑. กลุ่มคำนาม	ได้แก่	พี่ป้าน้าอาปู่ย่าตายาย, เด็ก ๆ ทั้งหมด
๒. กลุ่มคำสรรพนาม	ได้แก่	พวกเราทั้งหมด
๓. กลุ่มคำกริยา	ได้แก่	วิ่งออกกำลังกาย, ร่าเริงสนุกสนาน
๔. กลุ่มคำวิเศษณ์	ได้แก่	มากมายเลยทีเดียว
๕. กลุ่มคำบุพบท	ได้แก่	ท่ามกลางข้างใน
๖. กลุ่มคำสันธาน	ได้แก่	ถ้ามีฉะนั้น
๗. กลุ่มคำอุทาน	ได้แก่	พุทโธเอ๋ย! น่าเวทนาจริง ๆ

แนวคำตอบใบงานที่ ๘ เรื่อง การจำแนกกลุ่มคำและแต่งประโยค (ตอนที่ ๒)

ข้อที่	ตัวอย่างประโยค
๑	<u>เด็ก ๆ ทั้งหลาย</u> ชอบวิ่งเล่นในสนามหญ้าเขียว
๒	พ่อของฉัน <u>วิ่งออกกำลังกาย</u> ทุกวัน
๓	เธอควรทำงานให้เสร็จ <u>ถ้ามิฉะนั้น</u> จะไม่มีงานส่งอาจารย์
๔	<u>พุทโธเอ๋ย! น่าเวทนาจริง ๆ</u> แมวถูกรถชนตาย
๕	ร้านอาหารร้านนี้มีของกินให้เลือก <u>มากมายเลยทีเดียว</u>

คำถามสรุปบทเรียน

๑. การเรียนรู้เรื่อง กลุ่มคำหรือวลี มีประโยชน์อะไรบ้าง

๒. นักเรียนจะนำความรู้เรื่อง กลุ่มคำหรือวลี ไปใช้ประโยชน์
ในการเรียนเรื่องอื่น ๆ อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

“ประโยชน์นั้นสำคัญไฉน”

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง ประโยคนั้นสำคัญไฉน
๒. ใบงานที่ ๙ เรื่อง การแต่งประโยค
๓. แอบกระดาศสำหรับเขียนประโยค
๔. สมุดบันทึกและอุปกรณ์การเรียน

ดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

